

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

یکشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۲ _ ۲۹ ربیع الاول ۱۴۴۵ _ ۱۵ اکتبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۲۷۸ - سال هشتم

۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱۴

hamdelidaily.ir | gmail.com/news_persian | hamdeliNews | t.me/HamdeliNews

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: جلال خوش چهره

چاپ: صمیم ۳۳۳۷۲۵ - ۴۴۵ - ۰۲۱ - توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۱۳۳۰۰۰

تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج

خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۹۸۱۳۲۷ - ۰۲۱۶۹۸۱۳۲۷

یادداشت

ادامه جنگ به نفع اسرائیل نخواهد بود

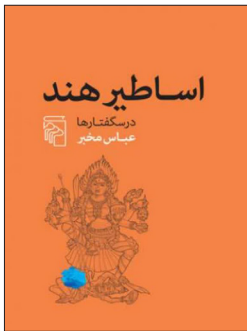
از جنگ طولانی می‌گوید اما آیا صبر دولت‌ها و جامعه اسلامی و حتی غیر اسلامی مثل پنج روز نخست آغاز درگیری خواهد بود؟ قطعاً نخواهد بود و هر چه فیلم‌های مربوط به خرابی‌ها و کشتار فلسطینی‌ها توسط اسرائیل در غزه منتشر شود بر خشم‌ها خواهد افزود. دیدیم که در کشورهای اروپایی هم تجمعاتی علیه اسرائیل شکل گرفت؛ گرچه دولت‌های زیادی از اسرائیل حمایت کردند اما با گسترش قتل عام فلسطینی‌ها یا این دولت‌ها حریف افکار عمومی خواهند شد؟ دولت‌های اسلامی روزی طول‌علاجگیر کرد، حتی کشورهای اسلامی هم چندین بار طول کشید تا خود را جمع و جور کنند. به تازگی همدارهایی را متوجه اسرائیل می‌کنند که دست از بمباران جنون‌آمیز غزه بردارند. حتی جامعه اسلامی و مسلمانان کشورهای مختلف اسلامی هم چند روزی با نوعی سردرگمی ماجرا را دنبال کردند و حالا که می‌بینند اسرائیل قصد ویرانی کامل غزه و کشتار وسیع دارد آثار خشم بر چهره و فریادشان هویدا گشته است. اسرائیل

احسان دری

روزنامه‌نگار

«اساطیر هند» وارد کتابفروشی‌ها شدند

کتاب «اساطیر هند» در سگفتارها نوشته عباس مخبر به تازگی توسط نشر مرکز منتشر و راهی بازار نشر شد است. این کتاب یکی از عناوین مجموعه در سگفتارهای عباس مخبر درباره اساطیر ایران و جهان است که این مجلس‌ش روی اساطیر هند متمرکز است و همراه با کتاب «اساطیر یونان» منتشر شده است. مخبر می‌گوید هند سرزمین شگفتی‌ها، سرشار از افسانه و اسطوره، اقوام گوناگون، زبان‌های مختلف، و دین‌های بی‌شمار است. دنیای اساطیر هند هم از یکسو دنیای رازآلود و آکنده از خواب و خیال، و از سوی دیگر درون‌گاو و نگرش فلسفی پیچیده به جهان است. این دنیا نوعی حضور دارد که توأمان اوج‌های اندیشه و خیال مخاطب را جذب می‌کند و به تأمل وامی‌دارد. مولف کتاب پیش‌رو معتقد است در اساطیر هند جهان خلق می‌شود، برای مدتی برقرار می‌ماند و سپس ویران می‌شود تا بار دیگر پس از وقتهای کوتاه آغاز شود. خدایان هندی، خدایانی بازگوش‌اند که هدفشان از آفرینش صرفاً سرگرمی، تفریح، لذت بردن، بازی، و فرار از تنهایی است. در اساطیر هند، جهان با شگفتی‌ها و نیلوفر در ناف یک خدا و یک زن خدایی دیگر آغاز می‌شود، و در رقص توفنده خدایی دیگر به پایان می‌رسد. مخبر می‌گوید در جوانی پس از آن که کتاب‌خوان شده

بود، اولین چیزی که از هند در ذهنش حک شد، نقل قولی از اقبال لاهوری در کتاب «سیر فلسفه در ایران» که ترجمه امیرحسین آریان‌پور بود. در آن مقایسه‌ای بین جهان‌بینی ایرانی و هندی درج شده است: «فکر ایرانی چون پروانه‌ای سرمست از شاخه‌ی شاخه می‌پرد، بی آن‌که هیئت کلی باغ را در یابد. حال آن‌که فکر هندی نظام‌دار است و بیشتر به هیئت کلی باغ می‌پردازد.» همین جملات سال‌ها گوشه‌های از ذهن مخبر را به هند معطوف کرده بود تا آن‌که بعدها با فرهنگ و تمدن هند و اساطیرش بیشتر آشنا شد و کتاب پیش‌رو نتیجه آن آشنایی‌هاست. نویسنده «اساطیر هند» می‌گوید داشته‌های ما درباره اساطیر هند، به زبان فارسی کم نیستند اما کافی هم نیستند. نظر او در این حوزه هنوز جای اثر انگز مقدماتی خالی بوده که وجوه گوناگون و مهم اساطیر هند را پوشش دهد. مخبر می‌گوید این کتاب شاید نخستین گام لرزان برای معرفی این کمبود باشد. «اساطیر هند» ۱۰ فصل اصلی دارد که به ترتیب عبارت‌اند از: «سرزمین و فرهنگ هند»، «دوران ودایی»، «کتاب‌های مقدس و دانتایی»، «خدایان بزرگ و دانتایی»، «هندویسم»، «دوران حماسی هند ۶۰۰ تا ۲۰۰ میلادی»، «بودیسم»، «جینیسم»، «اسطوره‌های آفرینش در هند» و «الهه‌ها در اساطیر هند».

یاد

در رئای رفیق، امیر حسن ندایی

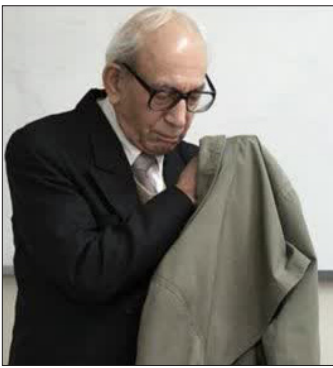
فیض شریفی

نویسنده

یک سال است که استاد رای شعله به تن کرده و چون سیل‌آب از این خراب گذشته است، من ندانستم کسی به من نگفت. نمی‌توانم بگویم جوان افتاد ولی هنوز نوبت‌ش فرا نرسیده بود که پر از شور بود هنوز پر از سواد بود و انتها نداشت. ۶۰ سال که در این روزگار، سال عمر درازی نیست. مدیر بخش مدرسان دانشگاه تربیت مدرس تهران بود، چگونه رفت که ندانستم، مثل برق و باد یک سال گذشت. اکنون همسر استاد او، ستاره ایرانی که مثل پروانه دورش میگردد، چه می‌کند در فراق این مرد بزرگ، کجاست؟ یاد شاید به دومین دیدار رسید، منزل دکتر جواد مجابی و آسیه جواد، با مجابی، ابوالقاسم ایرانی و بانوی نویسنده، آسیه جواد، و ستاره از بزرگداشت مسعود کیمیایی برگشته بودیم، منزل استاد مجابی، استاد ندایی گفت: «مرحوم مسعود کیمیایی، مرا دعوت نکرد، اگر هم می‌کرد نمی‌رفتم.» مقصود ندایی را فهمیدم، احتمالاً ناراحت بود که کیمیایی خیلی وقت است که در هنر هفتم، سینما مدفون شده است و کاری نکرده است. در خود فرورفتم روی میل، که محمود دولت‌آبادی هم آنجا بود، علاوه شده بود. نمی‌خواستیم مشاجره شعله‌ور بشود و گرنه می‌گفتم: «نگذار با کیمیایی تماس بگیرم، تو هم بیا زیر پل گیشا ببینیم مردم برای کی دست نکان می دهند.» آن شب با خوشی گذشت. پیش از این ماجرا مطلبی از استاد ندایی به روزنامه‌ای داده بودم درباره میراث فرهنگی، و گاهی هر هفته او را در مدرگرد شبکه ۴ می‌دیدم، ستاره پیام می‌فرستاد که: «عمو جان امیر الان حرف می‌زند...» بعدا ندایی با همسر فریخته‌اش از بو شهر به منزل ما، شیراز آمد. شب تا دیروقت بچمان کرک انداخت و ایشان کتاب ترجمه «مده‌آ» را امضا کرد و شب گذشت و رفت. دیگر امیر هنر را دیگر هیچوقت ندیدم

چهره

در گذشت میرشمس‌الدین ادیب سلطانی، مترجم و چهره مطرح فرهنگی

تهران دریافت کرد. برای ادامه تحصیل در زمینه فرهنگ و علم در ۹۲ سالگی از دنیا رفت. میرشمس‌الدین ادیب سلطانی، پزشک، فیلسوف، زبان‌شناس، نقاش، ریاضی‌دان، نویسنده و مترجم متون مهم ادبی و فلسفی صبح روز پنجشنبه، ۲۰ مهر در بیمارستان ایرنهر تهران درگذشت. او از چند روز قبل در بخش آی‌سی‌یوی بیمارستان بستری بود. میرشمس‌الدین ادیب سلطانی ۲۱ اردیبهشت سال ۱۳۱۰ در محله قلمستان تهران به دنیا آمد. زبان فرانسه را در کودکی با کتاب دست دومی به نام فرانسه بدون معلم آموخت و زبان انگلیسی را از رادیو بی بی سی، پس از اتمام شش سال متوسطه در دبیرستان البرز، در سال ۱۳۲۸ وارد دانشکده طب دانشگاه تهران شد و دکترای پزشکی خود را از دانشکده پزشکی دانشگاه

تهران دریافت کرد. برای ادامه تحصیل در زمینه روان‌پزشکی بالینی و تحقیقات بیوشیمی به وین رفت و بعد از چند ترم، دستیار پروفیسور هافمن، از جمله سرشناس‌ترین روان‌پزشکان آن ایام شد. او که به زبان‌های انگلیسی، آلمانی، فرانسه، یونانی باستان، عربی، ایتالیایی، روسی، عبری، ارمنی، لاتین، پهلوی، اوستایی و زبان‌های پارسی میانه و باستان مسلط بود، آثار ترجمه‌شده را مستقیماً از زبان مبدأ به زبان فارسی برگردانده است. میرشمس‌الدین ادیب سلطانی تالیفات متعددی به زبان فارسی و انگلیسی داشت و آثار او مشهور به استفاده گسترده از واژگان فارسی و بهره‌جستن از پارسی باستان، پارسی اوستایی و پارسی میانه بود. از مهم‌ترین آثار ترجمه‌شده توسط میرشمس‌الدین ادیب سلطانی می‌توان «سنجش خرد ناب»، «امانوئل کانت، «منطق»

مشق کلمات

«فلسطینی‌های ۴۸» چه کسانی‌اند؟

حرف می‌زنند. دومین اقلیت قومی-زبانی در اسرائیل به شمار می‌رود. فلسطینی‌های ۴۸ نفری مهمی در اقتصاد اسرائیل دارند و مطابق با راه‌های ارزی‌ها، حدود ۲۸ درصد اقتصاد اسرائیل بر دوش آن‌هاست. تعداد زیادی از پزشکان و پرستاران و داروخانه‌داران اسرائیل همین فلسطینی‌ها هستند. مطابق بعضی تخمین‌ها، حدود ۲۰ درصد پزشکان، ۲۵ درصد پرستاران و نیمی از داروخانه‌داران اسرائیل را فلسطینی‌های ۴۸ تشکیل داده‌اند. سطح سواد در این گروه جمعیتی عرب-فلسطینی غالباً بالاتر و این نکته را از تعداد پرشمار فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی در بین آن‌ها می‌توان دریافت. درباره تعداد این جمعیت آمار متفاوتی وجود دارد ولی در اکثر آمارها تعداد آن‌ها را حدود ۲ میلیون نفر محسوب شده است. اگر برآورد جمعیت اسرائیل در سال ۲۰۲۳ (یعنی ۹ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر) را دقیق بدانیم، قاعدتاً تعداد فلسطینی‌های ۴۸ بیش از ۲ میلیون نفر است. بویژه اینکه زادوولد آن‌ها بیشتر از زادوولد سایر یهودیان و غیر یهودیان ساکن اسرائیل است. عرب‌های اسرائیل به صورت سنتی، بیش از اروپایی‌تبارهای ساکن اسرائیل، تولیدمثل می‌کنند. فلسطینی‌های ۴۸ دهه نخست تأسیس اسرائیل، تنش‌های زیادی با دولت اسرائیل داشتند اما از اواخر دهه ۱۹۶۰، سطح تنش سیاسی بین آن‌ها و دولت اسرائیل کاهش یافت. با این حال آن‌ها معمولاً از رفتار دولت اسرائیل ناراضی‌اند و خودشان را در اسرائیل غیر خودی احساس می‌کنند. دستکم بسیاری

از آن‌ها چنین احساسی دارند. از حیث حقوق شهروندی، تفاوتی بین آن‌ها و سایر شهروندان اسرائیل وجود ندارد ولی در عمل موارد متعددی را می‌توان مثال زد که حقوق شهروندی آن‌ها نقض می‌شود. با این حال نقض حقوق آنان در حد نقض حقوق انسانی فلسطینی‌های کرانه باختری و نوار غزه نیست. وضعیت آن‌ها تا حدی شبیه وضعیت سیاه‌پوستان آمریکاست. در آمریکا نیمی از سیاه‌پوستان از برابری حقوقی با سفیدپوستان برخوردارند ولی برابری حقیقی بین سیاه و سفید آمریکایی به دلایل فرهنگی و تاریخی، هنوز کاملاً محقق نشده است. سازمان دیده‌بان حقوق بشر بعضاً از تبعیض دولت اسرائیل علیه فلسطینی‌های داخل اسرائیل انتقاد می‌کند. با این حال فلسطینی‌های ۴۸ در اسرائیل حق رای دارند و در کنست (پارلمان اسرائیل) حداقل ۱۵ نماینده منافع آنان را نمایندگی می‌کنند. حق رای آنان از سال ۱۹۴۹ به رسمیت شناخته شده است. تقریباً ۸۲ درصد فلسطینی‌های ۴۸ مسلمان هستند. فلسطینی‌های عرب در واقع یک اجتماع در جامعه اسرائیل‌اند. یعنی روابطشان عمدتاً محدود به جمع بزرگ و پرشمار خودشان است و با یهودیان اسرائیلی، که اکثریت مردم را تشکیل می‌دهند، پیوندهای عمیق و روابط چندانی ندارند. آن‌ها همچنین ترجیح می‌دهند فرزندانشان در مدارس خاص خودشان درس بخوانند. بنابراین در دوران بدستان تا قبل از ورود به دانشگاه، اختلاط چندانی بین فلسطینی‌های ۴۸ و یهودیان اسرائیل شکل نمی‌گیرد.

زنگار

این باد بهار بوستان است
یا بوی وصال دوستان است
دل می‌برد این خط نگارین
گویب خط روی دلستان است
ای مرغ به دام دل گرفتار
بازای که وقت آشیان است
شب‌ها من و شمع می‌گذازم
این است که سوز من نهان است
گوشم همه روز از انتظار
بر راه و نظر بر آستان است
ور باگه مؤذنی مبیاید
گویم که درای کاروان است

مجازستان

■ از ما دهه شصتی‌ها گذشت ولی شما آگه روزی بچه دار شدید سعی کنید امن‌ترین پناهگاه برای بچه‌ها تون باشید. بچتون هرچی بود و هرچی هست فرزند شمامست. تمام قد و با مشت‌هایی گره کرده از فرزندتون در مقابل مغزهای کوچک زنگ زده دفاع کنید. (پهروز رضایی)
■ به عنوان کسی که امروز دقیقاً یک ساله قند و شکر نخورده می‌تونم باطمینان بپتون بگم این بی‌بیزی نهایت روی وزن و روان اثر منفی داره. قندتان‌ها را با کشند! (فریورخراتی)
■ این ترم این قدر تعداد کلاس‌ها و جلسه‌ها زیاد که واقعا نمی‌کشم حرف بزنم، وسط کلاس قشنگ فشارم میفته امروز دیگه بهشون گفتم بچه‌ها، من تا هر جایی که حال داشته باشم حرف می‌زنم، خسته که شدم، کلاس رو تعطیل می‌کنم. شاگردم می‌گه ببین خودتون اذیت نکن، سه چهار هفته بمون خونه قشنگ استراحت کن! (لکچریاسوس)
■ تنها خدمتی که مستر تیستر به همه ما ایرانی‌ها کرد این بود که هر چی غذای چرب و اشغال بود رو به تنه خورد که کسی مریض و چاق نشه. (نوتریشن)

کاشیم‌فانور

شکایت بزرگ از اپل:
ردیاب هوشمند ایر تک در قتل قربانی‌ها نقش دارد
پرونده‌ای علیه اپل اقامه شد برخی افراد با سوءاستفاده از ردیاب هوشمند ایر تک اقدام به تعقیب و قتل قربانیان خود کرده‌اند. سوءاستفاده کاربران از AirTag، از همان زمان رونمایی این ردیاب هوشمند نگرانی‌های زیادی ایجاد کرد. زمان کوتاهی پس از عرضه ایرتگ، گزارش‌های پلیس حاکی از مشکلات زیادی بودند که از رفتارهای کنترل‌گری اعضای خانواده تا آدم‌ربایی و قتل را شامل می‌شد. اپل در فوریه ۲۰۲۲ (پهنم ۱۴۰۰) اعلام کرد بود با توجه به گزارش‌هایی که درباره‌ی سوءاستفاده از ایرتگ دریافت کرده است، به روزرسانی‌هایی را در جهت افزایش ایمنی این دستگاه انجام می‌دهد؛ از جمله نمایش هشدار به کاربر در موقع راه‌اندازی ایرتگ، مبنی بر اینکه «این دستگاه صرفاً برای ردیابی وسایل شخصی نیست. استفاده شده‌ن به تعقیب افراد». گزارش پلیس موارد مؤثر بوده‌اند. همچنین اپل گفته بود الگوریتم‌های پیشرفته‌تری را برای تشخیص اشتراک‌گذاری غیر عادی Apple ID با احتمال تعقیب‌شدن به کار خواهد برد و چنانچه کاربر Find My Accessory را نصب می‌کند، اپل قادر خواهد بود نزدیک‌ترین تشخیص دهد، پیام‌های دقیق‌تری به گوشی آیفون او ارسال می‌کند. تقریباً یک سال پس از عرضه ایرتگ به‌روز شده، بررسی حدود ۱۵۰ گزارش پلیس نشان داد که اقدامات ضد تعقیب، تنها در یک سوم موارد مؤثر بوده‌اند. در دسامبر (آذر) سال گذشته اپلنا شکایتی از جانب دو قربانی تعقیب‌شده با ایرتگ ارائه شد. این شکایت اکنون به نمایندگی از ۳۰ قربانی علیه اپل مطرح شده است. در شکایت جدید، ادعا شده که به‌دلیل بی‌توجهی اپل، ایرتگ به یکی از ترسان‌ترین فناوری‌هایی تبدیل شده است که تعقیب‌کنندگان به‌وسیله‌ای آن می‌توانند به راحتی، یا به‌زنی‌های کم و به‌طور پنهانی موقعیت لحظه‌ای افراد را رصد کنند. از زمانی که شکایت بدوی در سال ۲۰۲۲ انجام شد، شایگان ادعا کرده که گزارش‌های بسیاری راجعه سوءاستفاده از ردیاب‌های اپل ارسال شده است. این موارد علاوه بر ۱۵۰ گزارش پلیس ایالات متحده، گزارش‌هایی از کشورهای دیگر را نیز شامل می‌شوند. یکی از پرونده‌ها درباره مردی است که توسط نامزدش با ایرتگ ردیابی و سپس کشته شده بود؛ این یکی از قتل‌هایی است که با ایرتگ اپل انجام گرفت. در شکوایته تنظیم‌شده علیه کوپرتینوئی‌ها، گفته شده که تأدیر این شرکت برای مقابله با سوءاستفاده از ردیاب هوشمند تقریباً بی‌فایده بوده است. اپل تا ۲۷ اکتبر (پنجم آبان) فرصت پاسخ‌گویی دارد و احتمال می‌رود که درخواست لغو پرونده را بدهد.

دقیق‌علم

یافته‌های جدید نشان داد:
سیارک «بن نو» غنی از کربن و آب است
ناسا یافته‌های خارق‌العاده خود از نمونه جمع‌آوری شده از سیارک بن نو را آشکار کرده. به نظر می‌رسد نمونه مذکور غنی از کربن و آب باشد. این نمونه که گردوخاک باستانی و سیاه‌رنگ است از سیارک غنی از کربن بن نو جمع‌آوری شده که حدود ۶۰ میلیون مایل از زمین فاصله دارد. فضایی‌های اوسریس رکس ناسا نمونه‌های مذکور را ۳ سال قبل جمع‌آوری کرد و سپس آنها را در یک کپسول ذخیره کرد و ماه گذشته به زمین رساند. دانیل گلاوین یکی از تحلیلگران نمونه سیارک در کنفرانس خبری اعلام کرده که گردوخاک بن نو مملو از مواد گالنیک است. او گفت این یک ماده خارق‌العاده است. محققان مشغول بررسی آن هستند که آیا سیارک‌کاهی مانند بن نو مواد شیمیایی پیش‌زیستی را به زمین آورده اند یا خیر. گلاوین یکی از می‌گوید ما به اطلاعات زیادی درباره منشأ منظومه شمسی، تکامل و احتمالاً شیوه به وجود آمدن حیات روی زمین دست می‌یابیم. سیارک بن نو با عرض ۵۰۰ متر یکی از خطرناک‌ترین شیئا آسمانی در منظومه شمسی به حساب می‌آید. تحلیل‌های اولیه توبی‌دش هستند و نشان می‌دهند بن نو غنی از آب و ترکیبات کربنی است.

گریف باسروف - روسیه

دریچه